

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:
Y Siambr – Y Senedd

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](http://senedd.tv/cy/13343) yn:
<http://senedd.tv/cy/13343>

Dyddiad y cyfarfod:
Dydd Mercher, 10 Mai 2023
Amser y cyfarfod: 13.30

137

Cynhaliwyd y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr y Senedd ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd y 10 cwestiwn. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

Dechreuodd yr eitem am 14.21

Gofynnwyd y 9 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 15.02

Atebwyd gan Weinidog yr Economi

[Alun Davies \(Blaenau Gwent\)](#): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad am ddyfodol Tillery Valley Foods?

Atebwyd gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Senedd Cymru
Welsh Parliament

[Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#): A wnaiff y Gweinidog ddatganiad ar y cyhoeddiad bod y crwner yn ymchwilio ymhellach i farwolaeth pedwar claf fasgwlar yn Ysbyty Glan Clwyd?

4 Datganiadau 90 Eiliad

Nid oedd Datganiadau 90 Eiliad

5 Dadl Aelodau o dan Reol Sefydlog 11.21(iv) – Anymataliaeth

Dechreuodd yr eitem am 15.19

NDM8252 [Jenny Rathbone \(Canol Caerdydd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi:

a) bod anymataliaeth yn parhau i fod yn bwnc tabw i fenywod a dynion er ei fod yn fater iechyd cyhoeddus sylweddol;

b) bod dros 90 y cant o famau tro cyntaf yn profi trawma perineol yn ystod genedigaeth sy'n gallu arwain at broblemau anymataliaeth;

c) nad yw 75 y cant o fenywod yn gofyn am gymorth meddygol ar gyfer eu hanymataliaeth er ei bod yn effeithio ar ansawdd eu bywyd waeth pa mor ddifrifol ydyw;

d) bod dynion yn dioddef o anymataliaeth hefyd, yn arbennig yn ddiweddarach mewn bywyd ond mae'n broblem gudd i raddau helaeth.

2. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddatblygu strategaeth ar gyfer mynd i'r afael ag achosion a chanlyniadau anymataliaeth ac i godi ymwybyddiaeth o'r mater ymhlith y cyhoedd.

Cyd-gyflwynwyr

[Joyce Watson \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

[Altaf Hussain \(Gorllewin De Cymru\)](#)

[Sioned Williams \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

6 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd, a Seilwaith – Adroddiad blynyddol ar Gomisiwn Seilwaith Cenedlaethol Cymru – 2022–23

Dechreuodd yr eitem am 16.06

NDM8258 [Llyr Gruffydd \(Gogledd Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd, a Seilwaith: ‘Adroddiad blynyddol ar Gomisiwn Seilwaith Cenedlaethol Cymru – 2022–23’ a [osodwyd](#) ar 2 Mawrth 2023.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

7 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Deisebau – O Bump i Bedwar? P–06–1247 Cefnogi treialon wythnos waith pedwar diwrnod yng Nghymru

Dechreuodd yr eitem am 16.41

NDM8257 [Jack Sargeant \(Alun a Glannau Dyfrdwy\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Deisebau, ‘O Bump i Bedwar? P–06–1247 Cefnogi treialon wythnos waith pedwar diwrnod yng Nghymru’, a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 24 Ionawr 2023.

Noder: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 10 Mawrth 2023.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

8 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Twristiaeth

Dechreuodd yr eitem am 17.32

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM8259 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod 15 – 23 Mai yn Wythnos Twristiaeth Cymru 2023.
2. Yn cydnabod y cyfraniad hanfodol a wneir i gymdeithas Cymru gan y sector twristiaeth.
3. Yn gresynu nad yw'r diwydiant twristiaeth wedi gwella o hyd i'r lefelau yr oedd cyn y pandemig.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:
  - a) dathlu cryfder Cymru fel cyrchfan o'r radd flaenaf ar gyfer twristiaid;
  - b) annog mwynderau a chyfleusterau twristiaeth i gael eu darparu a'u gwella yng Nghymru;
  - c) cefnogi darparwyr llety hunanddarpar drwy ddiddymu'r trothwy deiliadaeth 182 diwrnod;
  - d) rhoi'r gorau i gynigion niweidiol ar gyfer treth dwristiaeth yng Nghymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
15	0	36	51

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Lesley Griffiths \(Wrecsam\)](#)

Dileu popeth ar ôl 4b a rhoi yn ei le bwyntiau newydd:

Yn cefnogi diffiniad Sefydliad Twristiaeth y Byd y Cenhedloedd Unedig o ddatblygiad twristiaeth gynaliadwy.

Yn nodi Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Diwygio'r Diffiniad o Eiddo Domestig) (Cymru) 2022 a basiwyd gan y Senedd ym mis Gorffennaf, a gyflwynwyd fel rhan o ymrwymiad ehangach i fynd i'r afael â materion ail gartrefi a thai anfforddiadwy y mae llawer o gymunedau yng Nghymru yn eu hwynebu.

Yn croesawu'r pwerau a'r canllawiau dewisol ar y dreth gyngor ac ail gartrefi, sydd ar gael i awdurdodau lleol, i leihau neu ddileu'r gofyniad i dalu naill ai'r gyfradd premiwm neu gyfradd safonol y dreth gyngor neu'r ddau.

Yn cydnabod bod ardollau ymwelwyr yn gyffredin ar draws y byd, a'u bod yn cael eu defnyddio er budd twristiaid, busnesau a chymunedau lleol, gan helpu i wneud twristiaeth yn gynaliadwy ac yn llwyddiannus.

Yn croesawu'r ymrwymiad i roi'r pŵer i awdurdodau lleol gyflwyno ardoll ymwelwyr os ydynt yn dymuno gwneud hynny, yn amodol ar ymgynghoriad.

[Sefydliad Twristiaeth y Byd y Cenhedloedd Unedig – Datblygu Cynaliadwy](#) (Saesneg yn unig)

[Gorchymyn Ardrethu Annomestig \(Diwygio'r Diffiniad o Eiddo Domestig\) \(Cymru\) 2022](#)

[Canllawiau ar Dreth Gyngor ar Dai Gwag ac Ail Gartrefi](#)

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
36	0	15	51

Derbyniwyd gwelliant 1.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM8259 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod 15 – 23 Mai yn Wythnos Twristiaeth Cymru 2023.

2. Yn cydnabod y cyfraniad hanfodol a wneir i gymdeithas Cymru gan y sector twristiaeth.
3. Yn gresynu nad yw'r diwydiant twristiaeth wedi gwella o hyd i'r lefelau yr oedd cyn y pandemig.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:
  - a) dathlu cryfder Cymru fel cyrchfan o'r radd flaenaf ar gyfer twristiaid;
  - b) annog mwynderau a chyfleusterau twristiaeth i gael eu darparu a'u gwella yng Nghymru;
5. Yn cefnogi diffiniad Sefydliad Twristiaeth y Byd y Cenhedloedd Unedig o ddatblygiad twristiaeth gynaliadwy.
6. Yn nodi Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Diwygio'r Diffiniad o Eiddo Domestig) (Cymru) 2022 a basiwyd gan y Senedd ym mis Gorffennaf, a gyflwynwyd fel rhan o ymrwymiad ehangach i fynd i'r afael â materion ail gartrefi a thai anfforddiadwy y mae llawer o gymunedau yng Nghymru yn eu hwynebu.
7. Yn croesawu'r pwerau a'r canllawiau dewisol ar y dreth gyngor ac ail gartrefi, sydd ar gael i awdurdodau lleol, i leihau neu ddileu'r gofyniad i dalu naill ai'r gyfradd premiwm neu gyfradd safonol y dreth gyngor neu'r ddau.
8. Yn cydnabod bod ardollau ymwelwyr yn gyffredin ar draws y byd, a'u bod yn cael eu defnyddio er budd twristiaid, busnesau a chymunedau lleol, gan helpu i wneud twristiaeth yn gynaliadwy ac yn llwyddiannus.
9. Yn croesawu'r ymrwymiad i roi'r pŵer i awdurdodau lleol gyflwyno ardoll ymwelwyr os ydynt yn dymuno gwneud hynny, yn amodol ar ymgynghoriad.

[Sefydliad Twristiaeth y Byd y Cenhedloedd Unedig – Datblygu Cynaliadwy](#) (Saesneg yn unig)

[Gorchymyn Ardrethu Annomestig \(Diwygio'r Diffiniad o Eiddo Domestig\) \(Cymru\) 2022](#)

[Canllawiau ar Dreth Gyngor ar Dai Gwag ac Ail Gartrefi](#)

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
36	0	15	51

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd

9 Cyfnod Pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 18.22

10 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.25

NDM8256 [Huw Irranca-Davies \(Ogwr\)](#)

A yw eogiaid yn wynebu difodiant o afonydd Cymru?

Daeth y cyfarfod i ben am 18.47

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 16 Mai 2023